

OBISK »VRTA ČUTIL«

V petek smo šli na obisk »Vrta čutil« na Zavodu za slepo in slabovidno mladino. Razdelili smo se na dve manjši skupini in dve učiteljici sta nas popeljali skozi vrt. Vrt je zasnovan tako, da nas po postajah vodi skozi spoznavanje naših čutil.

Ena skupina je šla takoj raziskovat čutila, druga skupina pa je začela z iskanjem predmetov, ki so bili skriti na vrtu. Najprej smo poiskali račko in ugotovili, da se igračka, ki smo jo našli razlikuje od prave račke. Prava raca je rjave barve, vonj race nam ni znan, oglašča se ga-ga, na otip pa je mehka in ima perje. Potem smo iskali pikapolonico, ki je rdeče barve, brez vonja, nič se ne oglašča, tako da jo ne moremo slišati, na otip pa je trda ampak krhka ker je majhna. Nato smo iskali ježka. Pravi jež je rjave barve, ima vonj (malo smrdi), slišimo lahko kako hodi po listju ali ko godrnja. Če ga potipamo ugotovimo, da ima trde bodice. Kot zadnjo žival smo iskali leva. Lev je v resnici velik, rjave barve, njegov vonj je neprijeten. Vsi poznamo njegovo rjojenje. Poraščen je z dlako, ki je okrog vratu daljša.

Ko smo našli vse živali in jih opisali so nas čakale uganke, ki smo jih seveda odlično rešili. Takoj za tem smo dobili povečevala stekla. Z njimi smo drug pri drugem opazovali oči, glavo, lase in predmete okrog nas. Nato smo se odpravili na pot po vrtu čutil in spoznali naslednja čutila.

OKUS: Na mizi so nas na pladnju pričakali štirje kupčki belih snovi. Najprej smo si morali odgovoriti na vprašanje, kako bomo lahko natančno ugotovili, katere snovi so to. Ali za prepoznavanje zadostuje samo pogled? Bomo vedeli kaj je to, če samo potipamo? Ali poslušamo če kaj šumijo? ... Seveda smo pravilno ugotovili, da bomo to poskusili z jezikom, čutilom okusa. Pri tem velja omeniti, da imajo otroci že nekaj »kuhinjskih« izkušenj in so moko in sladkor prepoznali po videzu. Drugi dve sestavini sta nam povzročili več preglavic. Za eno so ugotovili, da je kislja citronka. Druga je bila grenka.

Povzetek: Z jezikom okušamo slanost, sladkost, grenkost, kislost.

OTIP: Miže smo se postavili pred zabojčke z različno (velikimi zrni peska) debelino peska, zemlje, lubja, žagovine in listja. Naša naloga je bila, da z rokami prepoznamo kaj je v zabojčku in ocenimo tudi (velikost zrn) debelina materiala. Nato smo pretipali različne površine kamnitih, lesenih, gumastih, plastičnih, steklenih in kovinskih plošč. Spet smo morali zaznati razliko: po materialu, hrapavosti-gladkosti, debelini, občutku toplote.

Povzetek: Roke oziroma otip nam lahko sporočita in prepoznata obliko, strukturo, velikost, ali je nekaj hladno-toplo ...

VONJ: Postavili smo se pred korita z zelišči in jih povohali. Ker je še zelo zgodnja pomlad, se rastline šele prebujajo in še ne dišijo. Zato smo s prsti pomencali in stisnili listke, da so izpustili aromatični vonj. Najbolj so dišali drobnjakovi listki.

Povzetek: Nos imamo, da vonjamo stvari. Vonj pa imajo skoraj vse stvari (rastline, predmeti, živali ...).

VID: Na igrišču smo poiskali posebne palice. Taki palici se reče: bela palica. Uporabljajo jo slepi in slabovidni za orientacijo. Bela palica jim pove kje se nahajajo, če je v bližini kakšen predmet, ovira, če so pred njimi stopnice ... vendar pa to, da imaš belo palico ni dovolj, da se sam odpraviš na sprehod. Pot, ki jo hočeš sam prehoditi z belo palico moraš pred tem velikokrat prehoditi skupaj s spremljevalcem, da si jo zapomniš. Šele, ko si jo zapomniš, se lahko na to pot podaš sam z belo palico. Ampak to ni navadna bela palica. To je bela palica z rdečimi in črnimi črtami. Lahko jo zložimo, narazen pa skoči kar sama.

Ker slepi ne vidijo, zato naših knjig ne morajo brati. Uporabljajo posebno pisavo, ki jo otipajo s prsti. Njihova pisava so drobne pikice, ki jih naredi poseben stroj, ki te pikice vtisne v papir. Pisavi se reče brajica. Poizkusili smo pisati s tem strojem.

Na igrišču smo se razdelili v pare (slepi in spremljevalec). Slepí je zaprl oči in dobil belo palico, spremljevalec pa ga je prijel pod levo roko in vodil po igrišču. Potem smo vloge zamenjali. Druga skupina je morala mižati in s palico v roki slediti ploskanju in glasu učiteljice.

Povzetek: Vid je zelo pomemben. Z njim spoznamo največ stvari. Če ne vidimo potem potrebujemo spremljevalca, ki nas spremlja kamorkoli gremo.

SLUH: Čisto za konec pa smo še raziskovali slušni del vrta. Na tleh smo našli kovinske plošče. Če si skočil na ploščo, je zazvončkljala. Toni na ploščah so različne višine. Ob skakanju je nastajala nekakšna melodija. Zraven smo našli na tleh še lesene deske, ki so oddajale zvok piščali. Vsakokrat, ko si skočil na en vogal, je zapiskalo. Malo naprej smo našli ogromen ksilofon. Nanj smoudarjali z gumastimi palčkami.

Povzetek: z ušesi slišimo in poslušamo zvoke, šume, ropote, ki nas obdajajo. Le-ti nam povedo, kateri predmeti so okrog nas in kaj se dogaja.

Ko smo odhajali, smo srečali še slepe in slabovidne otroke. Ugotovili smo, da so drugačni od nas. Nekateri so tudi težko hodili, težje so se pogovarjali. Opazili pa smo, da se je ena deklica pogovarjala s svojo učiteljico tako, da ji je položila roko na vrat. Kasneje smo skupaj ugotovili, da se je na ta način lažje pogovarjala z učiteljico.

Obisk vrta čutil je na nas vzbudil posebne občutke. Naučili smo se nekaj novih stvari, ki jih prej nismo vedeli, preizkusili smo vsa naša čutila in na koncu še srečali otroke, ki so drugačni, pa vendar enaki. Vsi se radi igramo, smejemo, veselimo.

